

Herbestemming Alkmaars Erfgoed

College van Burgemeester en Wethouders
Vakgroep Ruimtelijke Vormgeving
Postbus 53
1800 BC Alkmaar
ook via post@alkmaar.nl

Alkmaar, 31 juli 2017

Betreft: Zienswijze op ontwerpbestemmingsplan NWZ, Stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan en Ontwikkelingsperspectief NWZ en omgeving

Geacht college,

Met deze zienswijze reageren wij op het ontwerpbestemmingsplan Noordwest Ziekenhuis Alkmaar, het Stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan en het Ontwikkelingsperspectief NWZ en omgeving.

1. Inleiding

1.1. Beschermd stadsgezicht is erfgoed

Het bestuur van Adapt heeft het totale rijksbeschermd stadsgezicht Westerhoutkwartier in oktober 2016 getypeerd als Alkmaars erfgoed. Daarmee kan Adapt zich volgens artikel 2.1.a van de statuten nu ontfemen over alles wat aangetast kan worden: monumenten, structuren, wederopbouwarchitectuur, landschappelijke en stedenbouwkundige kwaliteiten, monumentale bomen, flora en fauna in de Alkmaarderhout, etcetera.

1.2. Neutraal over ziekenhuis in De Hout

Adapt wenst voorop te stellen dat zij neutraal staat tegenover een ziekenhuis op de huidige locatie. Het ziekenhuis kan een geschikte eigenaar en gebruiker zijn van de rijksmonumenten Cadettenschool en Westerlicht, waarmee de Alkmaarderhout ook een veel hogere gebruikswaarde krijgt als 'healing environment'. Tegelijkertijd kunnen de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden in rijksbeschermd stadsgezicht Westerhoutkwartier ook onder druk komen te staan door de aanwezigheid van het NWZ in de komende decennia.

1.3. Besluitvormingsproces zuiver

Daarom is het zaak dat het besluitvormingsproces hieromtrent zuiver wordt gevoerd, met oog voor alle betrokken belangen, waarbij goed en deugdelijk onderzoek de basis dient te zijn voor de te nemen besluiten. Helaas moet Adapt constateren dat dit tot op heden niet het geval is. Het lijkt zo te zijn dat het proces gehaast is ingezet en dat het bestemmingsplan te vroeg in procedure werd gebracht.

Afweging van modellen en belangen behoort een heel zorgvuldig proces te zijn, zeker in een rijksbeschermd stadsgezicht. De belangrijkste besluiten zijn in 2016 reeds genomen op een moment dat van een zorgvuldige belangenafweging nog geen sprake kon zijn.

2. Proces

2.1. Heldere keuzes op basis van een constructief en transparant proces

De samenvatting van het commissievoorstel spreekt over een stedenbouwkundig plan, waardoor heldere keuzes gemaakt kunnen worden over stedenbouwkundige uitgangspunten. Dit impliceert dat inzichtelijk is op welke basis welke keuzes zijn gemaakt en welke alternatieven zijn overwogen en dat is onderzocht en gemotiveerd is aangegeven waarom deze alternatieven niet uitvoerbaar zouden zijn.

Helaas is het proces niet zodanig gevoerd. Alsnu is er sprake van het volgende gevoerde proces:

- 1e stap de gemeente biedt op voorhand een zee aan speelruimte voor het NWZ om vernieuwbouwplannen te ontwikkelen in de Alkmaarderhout, eenzijdig gestoeld op de eigen belangen van het ziekenhuis.
- 2e stap NWZ heeft – uiteindelijk- een ontwerp stedenbouwkundig plan gepresenteerd, waarvan onduidelijk is, op grond van welke belangen (programma van eisen) dit tot stand is gekomen en op grond waarvan nu precies keuzes zijn gemaakt. Ook is onduidelijk waarom er geen andere keuzes zijn gemaakt. Dit wordt slechts in algemene bewoordingen verdedigd, zonder enige onderbouwing.
- 3e stap Pas zeer recent kan er gesproken worden over varianten die geen flink ruimtebeslag zouden leggen op openbare ruimte van stadspark De Hout, zogenoemde 0-varianten. Het ontwerpbestemmingsplan waarin de voorkeursvariant van het ziekenhuis wordt mogelijk gemaakt is echter al uitgewerkt en druk om serieus een 0-variant te overwegen, wordt door de NWZ-directie in deze fase niet langer ervaren.

3. Bestudering plannen

Bij bestudering van Ontwerpbestemmingsplan, Stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan en Ontwikkelingsperspectief valt een aantal zaken op, die wij hieronder (nogmaals) aanstippen:

3.1. Rijksbeschermd stadsgezicht

De ontwikkeling is gelegen in het rijksbeschermd stadsgezicht Westerhoutkwartier. Het aanwijzingsbesluit tot beschermd stadsgezicht ziet er op toe dat de samenhangende structuur en de ruimtelijke kwaliteit van het gebied worden onderkend als zwaarwegend belang bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de planvorming blijkt niet dat aan de cultuurhistorische waarden een zwaar gewicht is toegekend:

- a. De westvleugel van Westerlicht willen gemeente en ziekenhuis laten slopen ondanks het feit dat hier een positieve waarde aan is toegekend in het waardenstellingsrapport van 5 juli 2016. Drie dagen later op 8 juli 2016, ondertekenen ziekenhuis en gemeente een vaststellingsovereenkomst waarin dit waardenstellingsrapport wordt aangehaald en beide partijen overeenkomen dat de gemeente zich zal beijveren om bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zoveel mogelijk vrijheid te verkrijgen opdat de zijvleugel kan worden geamoveerd.

- Van de onvermijdelijkheid van sloop voor de vernieuwbouwplannen van het ziekenhuis is op dat moment nog geenszins gebleken, en die is tot op de dag van vandaag nimmer aangetoond, noch door NWZ noch door gemeente.
- b. Aan de rijksmonumentale voortuin van Westerlicht is een hoge waarde toegekend in de waardenstelling van 5 juli 2016. Desalniettemin ondertekent de burgemeester drie dagen later de vaststellingsovereenkomst met het ziekenhuis, bekrachtigd door de gemeenteraad in oktober 2016, waarin de gemeente de voortuin van Westerlicht beschikbaar stelt als parkeerterrein ten behoeve van de planontwikkeling door het ziekenhuis. Van enige onderkenning van het zwaarwegend belang van de cultuurhistorische waarde of van een belangenafweging is blijkens de vaststellingsovereenkomst geen sprake. De vaststellingsovereenkomst wordt in het stedenbouwkundig plan genoemd als belangrijk uitgangspunt voor de verdere planontwikkeling, waarmee dit deel uitmaakt van het afwegingskader en de gemeente hier in verzuim is gebleken.
  - c. Naast 64 parkeerplaatsen in de voortuin van Westerlicht biedt de gemeente nog eens bijna 300 parkeerplaatsen aan op andere plekken waar nu sprake is van openbaar groen van de Alkmaarderhout. Dit is een verdere aantasting van de ruimtelijke kwaliteit van het beschermd stadsgezicht. Van enig besef van de aantasting van deze cultuurhistorische waarde wordt in de vaststellingsovereenkomst geen blijk gegeven. Ook in de stukken die nu ter inzage liggen, blijft dit onbesproken, waarmee de gemeente tekortschiet. Mondeling nemen NWZ en gemeente inmiddels afstand van de gemaakte afspraken over parkeren in de vaststellingsovereenkomst en lijkt er een voorkeur te ontstaan voor ondergronds parkeren op het ziekenhuisterrein, maar dit heeft nog geen enkele juridische waarde en de aanspraken van het ziekenhuis op parkeervoorzieningen in het openbaar groen van de Alkmaarderhout blijven rechtsgeldig.
  - d. Het grote aantal gebouwen met architectuurhistorische en typologische waarde als staalkaart van de Nederlandse architectuur uit de 19e en 20e eeuw is een belangrijke cultuurhistorische waarde van het beschermd stadsgezicht. De Zusterflat uit 1968 van architect Duintjer op de hoek Metiusgracht/ Wilhelminalaan is een markante exponent van de wijze waarop over naoorlogse ziekenhuisarchitectuur werd gedacht eind jaren 60 van de 20^e eeuw. Praktisch alle niet-monumentale architectuur op het ziekenhuisterrein, zoals de naoorlogse ziekenhuisarchitectuur uit 1965 van architectenbureau Duintjer, zal in de komende 20 jaar gesloopt worden. De zusterflat staat vernieuwbouw niet in de weg zoals de bestaande bouw uit 1965, maar de plek waar de zusterflat nu staat, wordt wel aangewezen als eerste groencompensatiegebied zonder bevredigende onderbouwing. Daaruit blijkt niet dat aan deze specifieke cultuurhistorische waarde een zwaar belang is toegekend.

3.2. Groencompensatie

Er wordt gesproken van een 1:1 compensatie van groen. Dit is onjuist. In de vaststellingsovereenkomst wordt gesproken over 'duurzaam onverhard parkachtig groen'. Zie artikel 2.4, 2.5. De kap van bomen kan dan ook gecompenseerd worden door al hetgeen onder die definitie valt, variërende van gras, struiken en kleine boompjes. Uit de kaders groencompensatie van de gemeente blijkt dat over een lange periode ontwikkelde natuurwaarden van het parkbos niet (kunnen) worden gecompenseerd. Wij rekenen erop dat in een realisatieovereenkomst tussen gemeente en NWZ meer eisen worden gesteld aan een gelijkwaardige kwaliteit van de groencompensatie, die verder gaan dan de richtlijnen uit het groenbeleidsplan gezien het feit dat het hier gaat om verlies van natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden in een rijksbeschermd stadsgezicht.

3.3. Eigendomsoverdracht

Er wordt onvermeld gelaten dat op grond van artikel 2.6 van de vaststellingsovereenkomst de voor het park benodigde gronden in eigendom overgaan naar NWZ. Hierdoor wordt een groot deel van het oudste stadspark van Nederland particulier bezit en zal dan ook niet langer openbaar hoeven te zijn. Gezien de grote maatschappelijke en financiële bijdrage van de gemeente Alkmaar aan de vernieuwbouw van het ziekenhuis en daarmee van de Alkmaarse samenleving, dient de openbaarheid van de groenstroken op het ziekenhuisterrein juridisch gegarandeerd te worden.

3.4. Onjuist besluitvormingsproces

De gemeente stelt dat het ontwerpbestemmingsplan en het concept stedenbouwkundig plan gereed zijn om ter inzage te leggen. Dit is in de optiek van Adapt onjuist op grond van het hiervoor gestelde. Alternatieven zijn niet onderzocht, gemaakte keuzes zijn niet onderbouwd, noodzaak is niet aangetoond en onderliggende belangen zijn niet geïnventariseerd en afgewogen. Er is dan ook sprake van een onjuist, want onvolledig besluitvormingsproces.

3.5. Geen beoordeling varianten

Er wordt gesteld dat er diverse varianten zijn beoordeeld. Feit is dat er pas sinds mei 2017 diverse varianten naar voren konden worden gebracht, welke op geen enkele manier zijn beoordeeld op functionaliteit van het ziekenhuis, faseringsmogelijkheden en hun impact op de omgevingsruimte. Feit is dat er in potentie reeds meerdere concrete alternatieven zijn, welke op voornoemde punten goed lijken te scoren, zoals onze eigen 0-variant, en het Zwaans Medisch Centrum, (zie afbeelding in de bijlage). Ook een eerder in de raadscommissie Ruimte gepresenteerd plan van Hein Jong voor nieuwbouw direct achter Westerlicht is volledig onbesproken gelaten. Zijn getoonde betrokkenheid verdiende meer, ook al zijn wij zelf niet onverdeeld gelukkig met diens voorstellen.

3.6. Noodzakelijkheid annexatie Alkmaarderhout

Men stelt dat het kappen van een substantieel deel van de Alkmaarderhout wordt veroorzaakt 'door de complexe situatie om op de huidige situatie door te functioneren en tegelijk nieuw te bouwen'. Feit is dat deze gestelde noodzakelijkheid tot op heden op geen enkele wijze wordt aangetoond. Gezien het feit dat hierdoor unieke en onvervangbare ecologische waarden verloren gaan, en voor deze bomenkap een groencompensatie wordt toegezegd die de sloop van de zusterflat tot gevolg heeft, mag de gemeente met dit verzuim geen genoegen nemen.

3.7. Klankbordgroep

Ter zake de klankbordgroep wordt gesteld dat er op basis van een intensief proces randvoorwaarden en wensen voor de nieuwbouw steeds meer vorm hebben gekregen. En dat delen hiervan verwerkt zouden zijn. Zoals hiervoor aangegeven heeft er in onvoldoende mate een inventarisatie plaatsgevonden van de belangen over en weer en is onvoldoende aangetoond waarom aan welke belangen niet of wel tegemoet kon worden gekomen. De vertegenwoordiger van Adapt heeft in de klankbordgroep altijd gepleit voor behoud van de westvleugel van Westerlicht en de Zusterflat, maar dit vinden we niet terug in verslagen. U meldt in mailberichten aan de Commissie Ruimte dat de verslagen niet gezien moeten worden als accurate notulen, maar als impressie van het verloop van de bijeenkomsten.

Het ontbreken van accurate verslaglegging heeft een goede beoordeling van de inbreng vanuit de klankbordgroep door NWZ en gemeente belemmerd.

4. Wijzigingen ten opzichte van het voorontwerp

- 4.1. Het verkleinen van het zoekgebied vormt geen tegemoetkoming aan betrokken belangen, maar is de uitkomst van een op voorhand reeds voorzien proces. Een zoekgebied impliceert immers al dat niet het volledige gebied benut zal hoeven worden. Bovendien is 5.900 m² nog steeds zeer substantieel en is de noodzaak van deze oppervlakte nog steeds niet goed en deugdelijk gemotiveerd en aangetoond.
- 4.2. De noodzaak van een nieuwe ontsluitingsweg voor de ambulance is nog immer niet goed en deugdelijk onderbouwd. Waarom is de huidige ontsluiting ongeschikt en wat maakt de ontsluiting via de Julianalaan zo noodzakelijk en zwaarwegend dat deze er dient te komen ten opzichte van de huidige ontsluiting? Er zijn geen verkeerstechnische onderzoeken gedaan naar de gevolgen van deze tweede ontsluiting. Er leiden bijvoorbeeld diverse zebrapaden en overige overstekplaatsen van de ene kant van de Alkmaarderhout (Hertenkamp, Cultuurpark De Hout) naar de andere zijde (Westerlicht). Dit geeft in potentie levensgevaarlijke situaties. Ook de gevolgen voor de zeer drukke Julianalaan en Westerweg, met zeer veel schoolgaande kinderen zijn niet in kaart gebracht.
- 4.3. Groencompensatie en hoofdentree. Hier wordt gesproken over één-op-één compensatie van het parkbos. Zoals hiervoor al aangetoond is dit geenszins het geval.
- 4.4. De sloop van de zusterflat lijkt al een voldongen feit. De noodzakelijkheid van de sloop blijkt uit niets. Alternatieven zijn niet onderzocht. In geen enkel document wordt hier op ingegaan. Het was overigens een teleurstelling voor Adapt om te bemerken dat de sloop van de Zusterflat en de sloop van de achtervleugel van Westerlicht voorkomt in de plannen van het ziekenhuis omdat de gemeente Alkmaar dit zelf had aangedragen bij het MCA in het terugvalscenario Parkziekenhuis uit 2012. Het verklaart wel waarom het ziekenhuis vooronderstelt dat de gemeente hier niet moeilijk over zou doen.
- 4.5. Groene verbindingszone: Deze groene verbindingszone gaat ten koste van de achtervleugel van Westerlicht. Het verlies aan cultuurhistorische waarde van het rijksmonument zal volgens het stedenbouwkundig plan op deze plek gecompenseerd moeten worden door het aanhelen van de wandelpadenstructuur als nieuwe cultuurhistorische waarde. Dergelijke compensatie past niet bij de plicht van de gemeente om aan bestaande cultuurhistorische waarden een zwaarwegend belang toe te kennen. Bestaande cultuurhistorische waarden in een beschermd stadsgezicht zijn feitelijk onbeschermd als deze vervangen kunnen worden door nieuwe ontwikkelingen waaraan meteen vergelijkbare waarde wordt toegedicht. De noodzaak om afscheid te nemen van deze westvleugel, is nimmer aangetoond. Er zijn al diverse alternatieven bedacht, waarbij de monumentale vleugel behouden kan blijven of dusdanig aangepast, dat een groene verbindingszone wordt mogelijk gemaakt met een passage door de westvleugel.

- 4.6. Parkeren: Een heikel punt, zoals ook aangegeven in de reactie op de op 12 april 2017 door Adapt ingediende zienswijzen op het voorontwerp. Ook hier geldt dat er niet duidelijk is welke keuzes uiteindelijk gemaakt worden en dat deze keuzes ook niet goed en deugdelijk zijn onderzocht. Feit is dat het ziekenhuis volgens de vaststellingsovereenkomst juridisch aanspraak kan maken op honderden nieuw aan te leggen parkeerplaatsen in het openbaar groen van de Alkmaarderhout, te realiseren op kosten van de gemeente. Onder meer de voortuin van Westerlicht kan een parkeerterrein worden voor 64 auto's. Het stedenbouwkundig plan stelt dat de afspraken uit de vaststellingsovereenkomst voor een deel de uitgangspunten vormen voor de ontwikkeling. Parkeren in het openbaar groen van de Alkmaarderhout kan na vaststelling van dit ontwerpbestemmingsplan en stedenbouwkundig plan nog steeds mogelijk worden gemaakt via een tijdelijke binnenplanse vrijstelling. Volgens de eigen berekeningen van de gemeente is hiermee bij een volledige benutting van de rechten van het ziekenhuis circa 20 m2 x 350 parkeerplaatsen = ruim 7.000 vierkante meter gemoeid, dat momenteel grotendeels de functie heeft van openbaar groen, waaronder de monumentale voortuin van Westerlicht.

Het stedenbouwkundig plan maakt duidelijk dat de noodzakelijke capaciteit voor het ziekenhuis volgens de parkeernorm kan worden berekend op 1250 parkeerplaatsen. Hiervan zijn slechts 611 parkeerplaatsen beschikbaar op het eigen ziekenhuisterrein in de Alkmaarderhout. Een groot aantal parkeerplaatsen op eigen terrein kan tijdens de bouwactiviteiten niet meer worden gebruikt. Zelfs zonder verlies van deze parkeerplaatsen is er al een enorme parkeerdruk op de directe omgeving, doordat het ziekenhuis nu niet aan de wettelijke parkeernorm voldoet.

Wij verlangen dat het NWZ ook tijdens de bouwactiviteiten in de komende 18 jaar wordt gehouden aan de parkeernormen, en op voorschrift van de gemeente hierin voorziet op eigen terrein via een ondergrondse faciliteit. Het ziekenhuis wekt nu mondeling verwachtingen dat ze nu geen gebruik willen maken van deze parkeeropties die de gemeente bij B&W-besluit van juni 2016 bood in de Alkmaarderhout, maar het lijkt ons een goed drukmiddel als de gemeente het bestemmingsplan niet vaststelt voordat het ziekenhuis zekerheden heeft geboden dat zij de parkeerproblematiek tijdens alle bouwfases op eigen terrein ondergronds oplost.

Ook het stedenbouwkundig plan mag niet worden vastgesteld voordat dit wordt gegarandeerd door het NWZ en de juridische afspraken over parkeren in het openbaar groen van de Alkmaarderhout worden herroepen in een realisatieovereenkomst tussen NWZ en gemeente. Indien de gemeente toch wil voorzien in een deel van de parkeeroplossing voor het NWZ, dan is dat voor Adapt uitsluitend aanvaardbaar als dat wordt gevonden in extra garagevergunningen voor de Singelgarage, ten koste van bezoekers aan de binnenstad die voldoende alternatieven hebben middels andere parkeergarages rondom de binnenstad. Extra parkeerfaciliteiten in het openbaar groen van de Alkmaarderhout leiden onzes inziens tot een onaanvaardbare aantasting van de ruimtelijke kwaliteit van het rijksbeschermd stadsgezicht Westerhoutkwartier. De cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het stadspark, en de monumentale waarde van de voortuin van Westerlicht, horen hier het zwaarst te wegen en door de gemeente alsnog beschermd te worden.

- 4.7. Het ontwikkelingsperspectief gaat mede ter visie. Hierin wordt een mogelijk eindbeeld geschetst, waarover nog veel onduidelijk is en waarvan dus ook onduidelijk is of het uiteindelijk wordt gerealiseerd (mogelijk eindbeeld). Onder die omstandigheden dit nu reeds ter visie leggen heeft onwenselijke gevolgen. Zijnde onder meer dat dit ontwikkelingsperspectief als richtlijn gaat gelden. Dit, zoals hiervoor aangegeven, zonder

dat er deugdelijk onderzoek aan ten grondslag ligt en alle betrokken belangen zijn geïnventariseerd en meegewogen. Dit is onder meer in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

- 4.8. Groenparagraaf: Ook hier wordt ten onrechte gesteld dat er zou zijn geborgd 'dat het groen dat noodzakelijkerwijs moet wijken, wordt teruggebracht op een ander deel van het ziekenhuisterrein'. Zoals hiervoor is gesteld, is dit geenszins het geval. Er worden te veel bomen gekapt, terwijl er geen enkele garantie is dat deze bomen terug worden geplaatst. Er is slechts een verplichting tot het realiseren van "duurzaam onverhard parkachtig groen". Bovendien kan de plicht tot groencompensatie door het ziekenhuis worden uitgesteld tot na het afronden van de laatste bouwfase in 2035. Afspraken van 18 jaar eerder kunnen dan allang weer in de vergetelheid zijn geraakt. In een realisatieovereenkomst hoort vastgelegd te worden, dat het niet naleven van de plicht tot groencompensatie leidt tot een zeer hoge boete die onmiddellijk opeisbaar is.

Ten slotte

Samenvattend geldt dat in zijn algemeenheid gemaakte en alternatieve keuzes onvoldoende zijn onderzocht en gemotiveerd en de betrokken belangen onvoldoende zijn geïnventariseerd en gewogen.

Alternatieve plannen (bijlage) zijn niet onderzocht. Het is in de optiek van Adapt te vroeg om op deze basis nu reeds een Ontwerpbestemmingsplan, een Stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan en een Ontwikkelingsperspectief in procedure te brengen.

Met vriendelijke groet,
Stichting Adapt, herbestemming Alkmaars erfgoed

Lucas Zimmerman
Voorzitter

Bijlage

Zorgvuldige afweging van uiteenlopende belangen houdt in dat het ziekenhuis soms genoeg moet nemen met iets minder optimale oplossingen, die hoogwaardige zorg en gezonde bedrijfsvoering niet in de weg hoeven te staan. Als referenties noemen wij twee voorbeelden naast onze eigen 0-variant.

- het OLVG locatie Oost in Amsterdam, qua aantal bedden iets kleiner maar toch alleszins vergelijkbaar met het NWZ locatie Alkmaar. Het OLVG diende flinke vernieuwingsplannen te realiseren binnen de bestaande footprint van 250 x 130 meter, zonder monumenten te mogen aantasten of het naastgelegen Oosterpark te benutten. Ook hier is het gelukt om binnen die randvoorwaarden hoogwaardige zorg te blijven bieden met een gezonde bedrijfsvoering, terwijl de omgeving werd gespaard.
- het Zaans Medisch Centrum in Zaanstad is een "compact ziekenhuis" van 5 lagen hoog en circa 40.000 m2 en is nu ongeveer een jaar in gebruik.

Het betreft ook een ontwikkeling naast een reeds bestaand ziekenhuis en het vertrekpunt voor dit ziekenhuis (PvE) is nagenoeg identiek aan dat van NWZ ("**Healing environment**")

- a. Het Zaans Medisch Centrum staat voor betrouwbare zorg, gastvrijheid en innovatie. Daarvoor is de nieuwbouw noodzakelijk. Het nieuwe ZMC is gebouwd rondom de behoefte van de patiënten. Het nieuwe ziekenhuis is ontworpen als een healing environment voor de patiënt.
- b. "Alles dicht bij elkaar. Wie met spoed moet worden behandeld, wordt voortaan niet meer door het hele ziekenhuis gereden. Alle spoedafdelingen, zoals de Spoedeisende Hulp, operatiekamers en Intensive Care, liggen boven elkaar naast de spoedlift. Ook de verpleegafdelingen liggen dicht bij de operatiekamers."
- c. "Respect voor omgeving, dier en milieu. Het ZMC heeft oog voor zijn omgeving. ... Ook het groen om ons heen heeft onze aandacht gekregen. Op ons terrein zijn meer bomen teruggeplaatst, dan er zijn weggehaald om ons nieuwe ziekenhuis te kunnen bouwen".

De constructie is om diverse redenen innovatief en wellicht ook een optie voor het NWZ:

- **Er is sprake van** beheer, ontwerp, realisatie en onderhoud in een alliantie samen met Vitaal ZorgVast (onderdeel BAM). Dit via een zogenaamde DBMO-overeenkomst.
- Het nieuwe ziekenhuis is gecombineerd met een zorgboulevard.
- Het ziekenhuis scoort goed op de lijst van BREEAM: "we behalen met ons nieuwe ziekenhuis de score 'very good' (drie sterren; zie [persbericht](#)).".

Situatie NWZ met projectie Zaans Medisch Centrum en een van de varianten van Adapt

Variante van architect Mark Koning, deelnemer klankbordgroep uit de kring van Adapt, waarmee

- rekening wordt gehouden met de bouwfaserings van het ziekenhuis,
- parkbos niet wordt aangetast,
- korte looplijnen in het ziekenhuis mogelijk zijn en
- een groenverbindingszone en wandelpadenstructuur mogelijk wordt tussen voor- en achterzijde ziekenhuis.

